

Hushållnings
sällskapet

24 januari 2018

Information om Fårpengen

Ersättning för extra djuromsorg för får, den så kallade fårpengen, är ett jordbrukarstöd som du kan söka hos Jordbruksverket. Den här texten är framtagen av Hushållningssällskapet i Jönköping som en hjälp för att samla den dokumentation som krävs för att du ska uppfylla villkoren för ersättningen. Hushållningssällskapet har också tagit fram en pärm – Fårpengen, för att du lättare ska kunna hålla reda på alla regler kring ersättningen. Om du fyller i alla uppgifter i pärmen så uppfyller du också villkoren för att söka ersättningen för extra djuromsorg för får. I pärmen finner du korta instruktioner om vad som krävs. Du hittar också hjälp med några exempel på hur du kan skriva. Pärmen beställer du via mail till ann-christin.karlsson@hushallningssallskapet.se eller via telefon 036-39 88 70.

Du kan förstås samla din dokumentation på annat sätt helt eller delvis. Är du med i Elitlamm kan du till exempel registrera delar av din dokumentation i detta program.

Beloppet och reglerna för ersättningen kan komma att ändras. Håll dig därför informerad via Jordbruksverkets hemsida www.jordbruksverket.se genom att klicka dig fram på stöd/jordbrukarstöd/djurvälfärdsersättningar/extra djuromsorg för får. Om det sker några ändringar i bestämmelserna under ansökningsperioden så mailar vi dessa ändringar till dig som uppgett din mailadress när du köpte pärmen.

Syftet med ersättningen är att förstärka arbetet med god djurhälsa genom:

- Produktionsplanering
- Foderplanering

- Klippning
- Mottagningsrutiner

Vem kan söka ersättningen?

Alla som söker ska vara registrerade djurhållare hos Jordbruksverket på minst en produktionsplats och ha minst ett produktionsplatsnummer (SE-nummer). Du kan ha dina djur på andra produktionsplatser än dina egna under hållandeperioden. Ta med alla nummer i din ansökan. Om du har djur på ytterligare produktionsplatser under året så ska detta framgå av din stalljournal.

Två olika personer får inte söka ersättning för samma djur.

Du kan överlåta hela din ansökan senast 15 juni under ansökningsåret. Reglerna för detta är i nuläget lite oklara. Blir det aktuellt med ett övertagande gör du klokt i att fråga Jordbruksverket vad som gäller. Du får inte överlåta delar av ditt åtagande.

Att vara registrerad som djurhållare på minst en av produktionsplatserna är ett villkor för ersättningen

Alla har inte rätt att söka jordbrukarstöd. Det gäller till exempel dig som bedriver verksamhet med idrottsanläggningar eller uthyrning av fastigheter. Du ska uppfylla villkoren för att vara aktiv lantbrukare. Kontrollera noga om du har rätt att söka jordbrukarstöd på Jordbruksverkets hemsida www.jordbruksverket.se

Vilka djur kan jag söka för?

Det antal djur du söker ersättning för är det antal som du måste ha dagen efter det att din ansökan inkommit till Jordbruksverket och 60 dagar framåt. Denna period kallas hållandeperiod.

Du kan söka ersättning för alla tackor och baggar som är eller blir minst ett år under hållandeperioden eller är satta i avel. Observera att du alltså får söka ersättningen för dina baggar också. Oavsett hur många får du söker utbetalning för ska du sköta alla får som ingår i åtagandet enligt villkoren.

Har du djur som blir 1 år gamla eller kommer att sättas i avel under din hållandeperiod kan du ta med dessa djur i din ansökan. Du kan styra när din hållandeperiod inträffar genom att skicka in din ansökan vid "rätt" tidpunkt.

Exempel: Om du skickar in din ansökan via SAMInternet den 22 februari börjar din hållandeperiod den 23 februari och slutar 23 april.

Om du skickar in din ansökan via SAMInternet den 12 april börjar din hållandeperiod den 13 april och slutar den 11 juni.

Om ett djur dör under hållandeperioden får du ersätta det med ett annat djur inom 10 dagar. Kan du inte det så ska du anmäla minskningen via SAM Internet.

Ditt åtagande gäller hela året men under övriga delar av året räcker det att du har minst ett får som är minst ett år gammalt och/eller satt i avel. Åtagandet gäller hela året. Det kan innebära att du ibland har fler djur och ibland färre djur som ska skötas enligt villkoren

jämfört med det antal du har under hållandeperioden. Djur som kommer in i din besättning under året ska alltså också skötas enligt åtagandet om de blir över 1 år eller sätts i avel.

Om du ökar antalet får i din SAM-ansökan efter att du har skickat in den räknas det som en ny ansökan. Då får du en ny hållandeperiod. Du kan öka antalet får i ansökan fram till den 12 april.

Hur söker jag?

Du söker ersättningen för ett år i taget via SAM Internet. Mer information om SAMInternet hittar du på Jordbruksverkets hemsida. Ansökningsperioden är 8 februari – 12 april.

Hur stor är ersättningen?

Ersättningen är 2000 kronor per djurenhet (DE). Du måste söka för minst en djurenhet. 1 DE motsvarar 6,67 får, omvänt motsvarar ett får 0,15 DE. Ersättningen för ett får blir alltså 300 kronor per får och år. Om du missar att uppfylla alla villkoren så minskar ersättningen. Mindre än 1000 kronor betalas inte ut. (I andra jordbrukarstöd motsvarar 1 djurenhet 6,67 tackor, baggarna räknas då inte med.)

Omräkningstabell

1 får	0,15 DE	300:-		100 får	15 DE	30 000:-
10 får	1,5 DE	3 000:-		200 får	30 DE	60 000:-
20 får	3 DE	6 000:-		300 får	45 DE	90 000:-
30 får	4,5 DE	9 000:-		400 får	60 DE	120 000:-
40 får	6 DE	12 000:-		500 får	75 DE	150 000:-
50 får	7,5 DE	15 000:-		1000 får	150 DE	300 000:-

Vad krävs för att söka?

Grundläggande i ersättningen är att upprätta en produktionsplan. I den ska du beskriva hur du planerar ditt fårår, men också hur året verkligen blev.

Det är sju villkor du behöver uppfylla. Villkor 2,3 och 4 ska vara utförda senast 1 november 2018.

- 1) **Produktionsplan** i 8 steg. Senast 12 april (sista dagen för SAM-ansökan) ska du ha gjort en produktionsplan. Den ska du kunna visa upp vid kontroll. I denna skriver du vad du planerar att göra och när under året du gjorde det. Planen ska vara ett levande dokument som du uppdaterar kontinuerligt under året. Använd tidsplanen och flikarna i pärmen för de noteringar som krävs för att uppfylla villkoren. Exempel: I din plan skriver du att klippning kommer att bli 28 februari och 15 oktober. Blev det istället klippt den 26 februari så noterar du detta datum också. Produktionsplanen ska innehålla:
Avelsplan. I avelsplanen skriver du hur du planerar val av bagge, tackor och rekryteringsdjur, antal tackor per bagge, planerade tidpunkter för betäckning och val av rekryteringsdjur.
Mottagningsrutiner. I planen skriver du vilka djur som kommer in till din besättning, datum för när de varit åtskilda från övriga besättningen och hur djuren varit åtskilda.

Klippning och klövvård. Skriv både när du planerar att klippa och när det gjordes. Planera datum för klövtillsyn, när den utfördes och skriv in i produktionsplanen.

Hullbedömning. Notera i planen när den ska göras och när den blev utförd. Alla djur bedöms individuellt. Spara noteringarna.

Lamning. I planen skriver du in när du beräknar att lamningen kommer att ske, när den skedde och vilka rutiner som finns kring lamningen, t ex om du ska anställa någon och hur arbetet ska gå till. Ändras rutinerna ska detta framgå.

Betesplanering. Här skriver du när djuren beräknas beta på dina olika skiften, både din planering och hur det verkligen blev. Notera också andra viktiga planerade och utförda åtgärder under betessäsongen till exempel träckprovstagning, vägning och avmaskning.

Avvänjning och könsgruppering. Notera tidpunkten för när avvänjningen ska ske samt när den faktiskt blev. Skriv också ner i vilka grupper du delat in djuren till exempel om du har bagglamm och tacklamm i olika grupper.

Slakt och försäljning. Notera vid vilka vikter, slaktvikter, ålder eller annat som djuren ska gå till slakt. Skriv ner de faktorer som avgör om ett djur ska behållas för rekrytering eller till försäljning av livdjur. Viktiga tidpunkter när det gäller slakt och försäljning noterar du i planen.

Du ska spara produktionsplanen minst ett år efter ansökningsåret.

- 2) **Foderinventering.** Skriv upp hur mycket grovfoder och kraftfoder du har på gården och beräkna hur mycket foder du behöver fram till betessläppet.
- 3) **Foderanalys.** Analysera energi – och proteininnehåll i minst ett parti grovfoder. Beställ analysen hos ett ackrediterat laboratorium och spara kvittot. **För närvarande är Eurofins och Vidilab godkända i Sverige.** Det finns andra godkända laboratorier utomlands.
- 4) **Foderstater.** Räkna foderstat för lågdräktigheten, högdräktighet, samt digivningsperioden. Har du inga sådana djur kan du istället räkna tre foderstater efter djurens hull eller fodertillgången. Räkna för de djur som är satta i avel eller är äldre än 1 år. Foderstaten ska visa hur stor dagsgivan är för att täcka djurens näringsbehov.
- 5) **Hullbedömning.** Bedöm djurens hull individuellt vid minst tre tillfällen jämnt fördelade under året. Spara resultatet, dessa ska du kunna visa vid en eventuell kontroll. Du ska använda en godkänd mall för hullbedömningen. **Klippning.** Klipp alla dina djur som ingår i ditt åtagande minst två gånger per år. Undantagsvis kan den ena klippningen utföras som en hygienklippning (=att endast klippa runt blygd och juver). Motivera i så fall varför i planen.
- 6) **Mottagningsrutiner.** Håll djur som du tar in i din besättning åtskilda från dina andra djur i minst 3 veckor.

Hur länge gäller reglerna?

Villkoren gäller under hela det år du söker ersättningen och åtagandet startar 1 januari 2018. Om du till exempel köper tackor i februari så ska de stå i åtskilda från dina andra djur i minst tre veckor om du tänker söka stödet samma år.

Vad händer om det blir fel?

Om du gjort fel i din ansökan om ersättning för extra djurvälstånd för får kan du inte förklara mer än hela ersättningen. Har du missat att uppfylla alla tvärvillkor (se Jordbruksverkets hemsida) så kan du få avdrag på de flesta stöden, även ersättningen för extra djurvälstånd.

Om du inte gjort någon produktionsplan, foderinventering, analys och foderstat får du ett avdrag för alla djur i åtagandet. För klippning, hullbedömning och mottagningsrutiner får du avdrag för de djur du inte uppfyllt villkoret. Om du inte åtgärdar fel som påpekats vid kontroll så ökar avdraget för felet vid nästa kontroll.

Spara all dokumentation som krävs för ersättningen under det år som ansökan avser samt även det efterföljande året. Flera villkor i ersättningen ska vara uppfyllda sent på året. Om du får en kontroll tidigt på året kan du också få en efterkontroll senare samma år. Söker du ersättningen även efterföljande år och blir uttagen för kontroll då också kan det innebära att kontrollanten vill se dokumentationen från det föregående året.

Om du råkar ut för en oväntad händelse som gör att du inte kan uppfylla villkoren för ersättningen, t ex om stora delar av besättningen dör hastigt, ska du anmäla detta skriftligt till Jordbruksverket inom 15 dagar. Då kan dina villkor komma att ändras.

Hushållningssällskapet har tagit fram en pärm – Fårpengen, för att du lättare ska kunna hålla reda på alla regler kring ersättningen. Om du fyller i alla uppgifter i pärmen så uppfyller du också villkoren för att söka ersättningen för extra djuromsorg för får. I pärmen finner du korta instruktioner om vad som krävs. Du hittar också hjälp med några exempel på hur du kan skriva.

Du kan förstås samla din dokumentation på annat sätt helt eller delvis. Är du med i Elitlamm kan du till exempel registrera delar av din dokumentation i detta program.

Huskvarna 24 januari 2018

Birgit Fag, lammrådgivare på Hushållningssällskapet i Jönköping tel 0708-29 05 45
birgit.fag@hushallningssallskapet.se